

19. april 2024
Side 1 af 4

Besvarelse af 10-dages forespørgsel vedr. talblindetesten

RV forespørger d. 8. april 2024 MBU om talblindetesten.

Matematikindsatsen i Aarhus Kommune er kendetegnet ved forventningen om, at en national talblindetest ville blive tilgængelig umiddelbart efter, at indsatsen blev implementeret i 2019. Der forefindes endnu ikke en talblindetest. Indsatsen retter sig derfor primært mod 1) elever i matematikvanskeligheder og 2) skolens generelle arbejde med didaktisk udvikling af matematikfaget.

Hvordan går det med talblindeindsatsen som blev igangsat ved budgetforhandlingerne i 2019

Ved budgetforlig 2019 vedtog byrådet "En styrket indsats for børn og unge i læse- og matematikvanskeligheder" med en række parallelle indsatser for hhv. den specialiserede læse- og matematikindsats. For matematikområdet er siden implementeret fem delindsatser:

- 1) Individuelle handleplaner for talblinde
- 2) Alle skole skal udarbejde "Skolens handleplan for matematik og matematikvanskeligheder"
- 3) Matematikvejledere på alle skoler og netværk for vejledere
- 4) Kompetenceudviklingsforløb TIMA for alle matematiklærere på 2. årgang.
- 5) Matematisk opmærksomhed i dagtilbud

Dertil blev alle skoler tilbudt to årlige lokale dialogmøder med deltagelse af skolens matematikvejledere, skolens ledelse og matematikkonsulenter fra POS.

For de enkelte delindsatser ses det at:

Ad. 1.)

Der er udarbejdet skabelon samt en vejledning, som er tilgængelig i digitale elevmapper. Se yderligere ift. brugen af den individuelle handleplan i det følgende.

Der er efterspørgsel fra andre kommuner på Aarhus Kommunes skabelon.

Ad.2) 25 skoler angiver, at de har en handleplan for skolens arbejde med matematik og matematikvanskeligheder

Ad. 3) Alle skoler har matematikvejledere på skolen. Der er i gennemsnit 1,8 vejledere på de enkelte skoler. Der er afsat varige midler til årligt at uddanne 5 nye matematikvejledere, hvilket fastholder niveauet.

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og
Sundhed
Aarhus Kommune

PPR Administration og Strategi

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 87 39 64

Sagsbehandler:
Christina Voigt

Sag: EMN-2024-025562

Der er etableret netværk for matematikvejledere. Netværket mødes, efter besparelse 2023, tre gange årligt a 3 timer.

19. april 2024
Side 2 af 4

Ad.4) Det obligatoriske kompetenceudviklingsforløb TIMA blev afviklet i perioden efterår 21-forår 23. Her deltog 247 matematiklærere som underviser på 2. årgang og 47 matematikvejledere. Siden er afholdt opfølgingskursus for knap 100 matematiklærere. Kurset gentages i august 2024 sådan at alle matematiklærere i indskoling har haft mulighed for introduktion til TIMA.

Ad. 5) Der er tilbudt kurser, udsendt materialer og udarbejdet speeddrawing-film rettet mod forældre. Senest er der indgået et samarbejde ift. at identificere børn i risiko for at udvikle matematikvanskeligheder. Til dette er indkøbt materiale, der afholdes kurser og dagtilbud og skoler tilbydes sparring med matematiker Pernille Pind.

Der er afholdt dialogmøder med alle skoler siden indsatsen start. Skolerne tilbydes to årlige dialogmøder, hvilket en stor del har benyttet sig af. Med besparelse i 2023 tilbydes skolerne som udgangspunkt et årligt dialogmøde.

Vi tilbyder i dag i Århus børn med talblindhed en individuel handleplan – hvor mange børn har i perioden fra 2021-2024 fået en sådan handleplan?

Den individuelle handleplan for elever i vanskeligheder blev oprindeligt oprettet til alene at rette sig mod elever som er talblinde. Da der endnu ikke forefindes en national test til afdækning af talblindhed, anvendes den individuelle handleplan til elever i matematikvanskeligheder.

Handleplanen oprettes af skolen og anvendes til at tilrettelægge indsatser for barnet i et samarbejde mellem lærer-team og forældre.

Handleplanen findes som skabelon i digitale mapper, hvor skolen opretter handleplanen direkte i barnets mappe. Der er begrænsede muligheder for at fremsøge handleplanerne vedr. matematikvanskeligheder i ESDH-systemet (GetOrganized), da et dokument oprettet ud fra skabelonen til handleplanen ikke stemples med data om, hvilken skabelon, skolen har anvendt medmindre det er en administrativ medarbejder eller leder, der har oprettet den. Vælger medarbejderen ikke at indtaste en titel ved oprettelse, så får dokumentet skabelonens navn – dem kan vi fremsøge 29 af – men der kan ligge mange flere med ikke-sigende navngivning.

Alle skoler besvarer i forbindelse med de årlige dialogmøder på spørgsmål vedr. behovet for individuelle handleplaner. Der er svar fra 30 skolars vejledere ift. deres vurdering af behovet for individuelle handleplaner. På spørgsmål vurderes det meget forskelligt, hvor mange børn, som har brug for en handleplan. Samlet svares det at 622 børn har brug for en individuel

handleplan. Besvarelsene spænder over vurderinger på 0 til 100 på den enkelte skole.

19. april 2024
Side 3 af 4

Der er derfor store lokale forskelle på vurderingen af behov for oprettelse af en individuel handleplan. Det vurderes, at vejledernes præmis for besvarelsen er meget forskellig.

POS har årligt flere forældrehenvendelser med ønske om oprettelse af individuelle handleplaner.

Hvilken effekt har indsatsen haft?

Indsatsen har haft effekt på en række områder. Overordnet ses det, at skolerne i stigende grad arbejder systematisk med udvikling af deres tiltag ift. matematikvanskeligheder og tilbyder indsatser for elever, som er i vanskeligheder. Herunder beskriver skolerne fx et stort fokus på tidlige indsatser (hvor hovedparten fastholder TIMA som skolens indsats), etablering af klasse- eller årgangskonferencer, test og screeninger, individuelle handleplaner, systematikker på tværs af årgange, co-teaching mv. ligesom POS inddrages til dialogmøder.

Det ses ligeledes at vejlederne er aktive i netværket og efterspørger materialer, metoder og tilgange til at udvikle skolens praksis i samarbejde med POS. Skolelederne blev i januar 2023 spurgt om deres vurdering af indsatser på matematikområdet. Her blev indsatser for didaktisk udvikling i udskolingen (særligt ift. matematiksvage elever) og åben undersøgende matematik angivet som de største behov.

I forbindelse med TIMA er alle deltagende lærere og vejledere adspurgt om deres vurdering af udbytte. Her angav 69% at de havde fået nye perspektiver på deres undervisning, 71% at TIMA overordnet havde udviklet deres matematikundervisning, 77% at de var blevet bedre til at identificere elevens matematikvanskelighed og 90% at forløbet havde givet dem mulighed for at arbejde tættere sammen med skolens matematikvejleder.

På baggrund af resultaterne er udarbejdet TIMA2. En indsats som er rettet mod udskolingen, og hvor 5 skoler forlods – og på eget initiativ – har givet tilsagn om deltagelse.

Generelt er der national opmærksomhed på Aarhus kommunes matematikindsatser. Dette ses fx i Egmontfondens årsrapport 2023, efterspørgsel på oplæg, ligesom der løbende er henvendelser fra andre kommuner om indsatsen.

19. april 2024
Side 4 af 4

Hvad blev status på talblindhedstesten som blev afprøvet på skoler i Århus?

32 skoler medvirkede i afprøvningen af den digitale del af talblindetesten i vinteren 2020. Heraf medvirkede to skoler som kerneskole.

Det forventes at den nationale talblindetest bliver tilgængelig primo 2025. Testen bliver foreløbig og vejledede, rettes mod 4. årgang og med henblik på at opsamle erfaringer med testen. I regi af Nationalt Center for udvikling af Matematikundervisning (NCUM) skal der i januar-februar 2025 ske en gen-afprøvning af talblindetesten og udvikling af pædagogiske tiltag for elever. Afprøvningen vil være finansieret af NCUM og Aarhus Kommune har mulighed for at deltage i afprøvningen.

Det forventes på baggrund af afprøvningen, at den endelige talblindetest udkommer i 2028 og efterfølgende udrulles til alle årgang i grundskolen.

Hvornår forventes talblindetesten at kunne rulles ud på alle skoler i Århus?

Aarhus Kommune har mulighed for at deltage i afprøvning af talblindetesten primo 2025. Efterfølgende bliver den foreløbige talblindetest tilgængelig for alle skoler. Først for 4. årgang og efterfølgende til alle grundskolens klassetrin.

Er der skoler i Århus med et særligt fokus på talblindhed?

Der er ikke skoler i Aarhus med et særligt fokus på talblindhed, men alle skoler er forpligtet på at arbejde med elever i vanskeligheder og indsatser herfor. I forbindelse med dialogmøderne er skolerne, i 2022-23, spurgt om de har indsatser for elever i matematikvanskeligheder. Det ses i besvarelser fra 30 skoler, at de arbejder med indsatser rettet mod elever i vanskeligheder.

Hvor mange skoler i Århus markerer den internationale talblindedag den 3. marts?

POS er ikke bekendt med, at skolerne markerer den internationale talblindedag d. 3. marts.

Med venlig hilsen

Thomas Medom

/

Tanja Nyborg